

Ja conèixes els
**DRETS DE
LES DONES
EN SITUACIÓ
DE VIOLÈNCIA
MASCLISTA**
a la UAB?

Guia bàsica dels drets de les dones en situació de violència masclista a la UAB

Elaborada per l'Observatori per a la Igualtat de la UAB

Primera edició: gener de 2020

Segona edició: juliol de 2021, revisada i actualitzada

Realització

Andrea Ruedas Rodríguez

Coordinació

Laura Duarte Campderrós

Il·lustracions

Clara Corax

Disseny

Anna Carrasquedo Cabeza

Activitat finançada a càrrec dels crèdits rebuts del Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes e Igualdad, a través de la Secretaría de Estado de Igualdad. Aquesta publicació està subjecta a la llicència Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional (CC BY-NC-SA 4.0) de Creative Commons.

● Qui és víctima de violència masclista? _____	4
● Com s'acredita la situació de violència masclista? _____	5
● Sóc estudiant , quins drets tinc a la universitat? _____	7
1. Exempció dels preus públics de les universitats catalanes _____	7
2. Exempció de pagament en el trasllat d'expedient _____	7
3. Beques i ajuts _____	7
4. Dret a la conciliació _____	7
● Sóc treballadora , quins drets tinc a la universitat? _____	8
● Permís per raó de violència de gènere sobre la dona funcionària _____	8
● Mobilitat per raó de violència de gènere _____	8
● Excedència _____	8
● Altres drets (fora de la universitat) _____	9
● Indemnització en cas de lesions greus per violència de gènere dins la parella _____	9
● Bibliografia i recursos _____	10

QUI ÉS VÍCTIMA de violència masclista?

La **LO 1/2004 DE 28 DE DESEMBRE, DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE** DEFINEIX COM A **VIOLÈNCIA DE GÈNERE** aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, exerceixen sobre aquestes els qui siguin o hagin estat **els seus cònjuges o els qui estiguin o hagin estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat**, fins i tot sense convivència. Per una altra banda, la **Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista** estableix una **definició més amplia de la violència masclista**, i entén que es pot donar en quatre **àmbits**:

1. **L'ÀMBIT DE LA PARELLA**
2. **L'ÀMBIT FAMILIAR**
3. **L'ÀMBIT LABORAL**
4. **L'ÀMBIT SOCIAL COMUNITARI**

Els drets recollits en aquesta guia es dirigeixen sobretot a les víctimes de la violència masclista en l'àmbit de la parella, tal i com recull la LO 1/2004, excepte la indemnització atorgada pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, que cobreix les dones en situació de violència masclista en qualsevol dels quatre àmbits previstos per la Llei 5/2008.

L'acreditació de la situació de violència masclista es necessària per al reconeixement dels drets recollits en aquesta guia. Existeixen diferents vies per tal d'acreditar-la, recollides a **l'article 23 de la LO 1/2004**, i ampliades pel **Reial Decret Llei 9/2018**, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere:

[AMB PROCÉS JUDICIAL]

Les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets regulats en aquest capítol s'acreditaran mitjançant una sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere, una ordre de protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima, o bé per l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis que la demandant és víctima de violència de gènere.

[SENSE PROCÉS JUDICIAL]

*També podran acreditar-se les situacions de violència de gènere mitjançant un **informe dels serveis socials, dels serveis especialitzats, o dels serveis d'acolliment destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració Pública competent**; o per qualsevol altre títol, sempre que això estigui previst en les disposicions normatives de caràcter sectorial que regulin l'accés a cadascun dels drets i recursos.*

COM S'ACREDITA la situació de violència masclista?

[Descarrega't el model d'acreditació!](#)

QUINS DOCUMENTS NECESSITO?

a) Sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere.

b) Ordre de protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima.

c) Informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència que la sol·licitant és víctima de violència de gènere.

d) Informe o certificat que acreditin que la sol·licitant està sent atesa com a víctima de violència de gènere, emès per algun dels serveis següents:

- Serveis Socials.
- Unitat d'Actuacions de Lluita contra la Violència Familiar i Masclista, de la Direcció General de Famílies del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
- Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE).
- Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).
- Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.
- Recurs públic d'acollida.
- Entitat subvencionada per una Administració Pública concreta per a l'atenció a dones víctimes de la violència de gènere.
- Informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Els documents que acreditin la condició de víctima de violència masclista en l'àmbit de la parella, tenen la validesa següent:

a) En el cas de sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere.

- Si la condemna ferma és inferior a 2 anys, es mantindrà la condició durant 2 anys.
- Si la condemna ferma és entre 2 i 4 anys, es mantindrà la condició durant 4 anys.
- Si la condemna ferma és superior a 4 anys, la condició es mantindrà fins a la durada de la condemna.

b) En el cas d'ordre de protecció, mesura cautelar o informe del Ministeri Fiscal, la condició es mantindrà durant un mínim d'un any o el temps de la durada de les mesures cautelars si és superior.

c) El certificat o l'informe de serveis d'atenció a les víctimes serà vàlid durant l'any natural d'emissió.

Als efectes d'acreditar la relació de dependència dels fills o filles de les víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella, caldrà presentar la documentació següent:

a) Llibre de família, en el cas de fills/filles fins als 21 anys.

b) Certificat de convivència de la unitat familiar en cas de fills/filles majors de 21 anys.

1. EXEMPCIÓ DELS PREUS PÚBLICS DE LES UNIVERSITATS CATALANES

Dret a l'exempció total dels preus públics de les universitats públiques de Catalunya i a la Universitat Oberta de Catalunya (article 48.1 Llei 5/2008). Aquesta gratuïtat s'aplica als estudis oficials homologats i no als estudis propis.

2. EXEMPCIÓ DE PAGAMENT EN EL TRASLLAT D'EXPEDIENT

Dret a l'exempció total del preu públic en el procediment de canvi d'expedient entre universitats catalanes. La finalitat és que la persona afectada pugui continuar els seus estudis, en el termini de temps més curt possible, mitjançant el trasllat del seu expedient, en qualsevol de les universitats del sistema català que hagi triat. (Consell Interuniversitari de Catalunya, 10 de gener de 2019).

SÓC ESTUDIANT, quins drets tinc a la universitat?

3. BEQUES I AJUTS

S'ofereix un **tractament específic per a les sol·licitants de beca** que tinguin acreditada la situació de violència de gènere, i per als seus fills i filles menors d'edat sol·licitants de beca que hagin estat exposats a aquesta violència de gènere, **exonerant-les de compliment de certs requisits acadèmics** exigits amb caràcter general per a l'obtenció de beca (Disposició addicional segona. Real Decreto 688/2020). La UAB disposa d'ajuts específics, **consulta'ls**.

4. DRET A LA CONCILIACIÓ

En la mesura de les disponibilitats organitzatives i pressupostàries de la universitat, les estudiants de grau en situació de violència masclista tenen **dret a elegir grup de docència**, si s'escau, en els termes que disposi la universitat, de forma que es pugui conciliar la formació per a l'exercici dels drets de les dones víctimes de la violència de gènere.

Les estudiants de formació contínua i altres estudis en situació de violència masclista tenen **dret a conciliar**, en la mesura que sigui possible, la formació amb la vida familiar i laboral i, si s'escau, per garantir l'exercici dels drets de les dones víctimes de la violència de gènere, per a la qual cosa les universitats, dins de les seves disponibilitats, **han d'organitzar els horaris amb flexibilitat** (art. 7, art. 8 i art. 11 Estatut de l'estudiant universitari, 2010).

QUI N'ÉS BENEFICIÀRIA?

Les dones en situació de violència masclista en l'àmbit de la parella, així com els seus fills i filles que en depenen.

SÓC TREBALLADORA, quins drets tinc a la universitat?

PERMÍS PER RAÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE SOBRE LA DONA FUNCIONÀRIA

Les faltes d'assistència de les funcionàries víctimes de violència de gènere, totals o parcials, tenen la consideració de justificades pel temps i en les condicions en què ho determinin així els serveis socials d'atenció o de salut segons que correspongui. Així mateix, les funcionàries víctimes de violència sobre la dona, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret d'assistència social integral, tenen **dret a la reducció de la jornada amb disminució proporcional de la retribució, o la reordenació del temps de treball**, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que siguin aplicables, en els termes que per a aquests supòsits estableixi l'Administració pública competent a cada cas (art. 49 Estatut de l'Empleat Públic, 2015).

MOBILITAT PER RAÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Les dones víctimes de violència de gènere que es vegin obligades a abandonar el lloc de treball a la localitat on prestaven serveis, per fer efectiva la seva protecció o el dret a l'assistència social integral, tenen **dret al trasllat a un altre lloc de treball propi del seu cos, escala o categoria professional, de característiques anàlogues, sense necessitat que sigui vacant de cobertura necessària**. Així i tot, en aquests supòsits l'Administració pública competent està obligada a comunicar-li les vacants ubicades a la mateixa localitat o a les localitats que la interessada sol·liciti expressament. Aquest trasllat té la consideració de trasllat forçós. En les actuacions i els procediments relacionats amb la violència de gènere s'ha de protegir la intimitat de les víctimes, en especial les dades personals, les dels seus descendents i les de qualsevol persona que estigui sota la seva guarda o custòdia (art. 82 Estatut de l'Empleat Públic, 2015).

EXCEDÈNCIA

Les funcionàries víctimes de violència de gènere, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral, tenen dret a sol·licitar la situació d'excedència **sense l'obligació d'haver prestat un temps mínim de serveis previs** i sense que sigui exigible cap termini de permanència en aquesta.

Durant els sis primers mesos tenen dret a la reserva del lloc de treball que tenien, i aquest període és computable als efectes d'antiguitat, carrera i drets del règim de Seguretat Social que sigui aplicable. Si les actuacions judicials ho exigeixen es pot prorrogar aquest període per tres mesos, amb un màxim de divuit, amb efectes idèntics als assenyalats anteriorment, a fi de garantir

l'efectivitat del dret de protecció de la víctima. **Durant els dos primers mesos d'aquesta excedència la funcionària té dret a percebre les retribucions íntegres** i, si s'escau, les prestacions familiars per fill a càrrec (art. 89 Estatut de l'Empleat Públic, 2015).

QUI N'ÉS BENEFICIÀRIA?

Les dones en situació de violència masclista en l'àmbit de la parella.

ALTRES DRETS, (fora de la universitat)

INDEMNITZACIÓ EN CAS DE LESIONS GREUS PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE DINS LA PARELLA

Ajut econòmic provinent del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies per a dones residents a Catalunya en situació de violència masclista que hagin patit seqüeles o lesions greus, així com pels fills i filles de les víctimes mortals.

Presentació de
sol·licituds

| Observatori per a la igualtat de la UAB

COM HO ACREDITO?

- Sentència definitiva, o definitiva i ferma, que acrediti que la sol·licitant ha estat víctima de qualsevol de les formes de violència masclista que especifica la Llei 5/2008 i que aquesta li hagi generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.
- En els casos en que la sentència no ho especifiqui, també cal una certificació de les actuacions judicials on consti l'informe del metge o la metgessa forense o, si no li és possible, l'informe d'alta o un informe mèdic acreditatiu de la gravetat de les seqüeles, lesions o danys.

QUI N'ÉS BENEFICIÀRIA?

Adreçades a dones, adolescents i nenes que, com a conseqüència de la **violència masclista en qualsevol àmbit** (violència dins la parella, en l'àmbit familiar, en l'àmbit comunitari...), pateixin **seqüeles, lesions o danys en la salut física o psíquica de caràcter greu***; i també per a fills i filles de víctimes mortals que siguin menors de vint-i-sis anys i que, en el moment de la mort, en depenguin econòmicament.

*[Què és una lesió greu? Totes aquelles seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica que requereixin objectivament per a la seva curació, a més d'una primera assistència facultativa, un tractament mèdic, quirúrgic o psicològic.]

BIBLIOGRAFIA I RECURSOS

LES LLEIS (I ALTRES TEXTOS NORMATIUS)

Estat espanyol

- [Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.](#)
- [Llei 4/2015, de 27 de abril, de l'Estatut de la víctima del delict.](#)
- [Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.](#)
- [Reial Decret 688/2020, de 21 de juliol, pel qual s'estableixen els llinars de renda i patrimoni familiar i les quanties de les beques i ajudes a l'estudi per al curs 2020-2021.](#)

Catalunya

- [Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.](#)
- [Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.](#)
- [Decret 80/2015, de 26 de maig, de les indemnitzacions i ajudes per a dones víctimes de violència masclista.](#)

- [Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari.](#)
- [Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic.](#)

GUIES DE DRETS I AJUTS

- Institut Català de les Dones (2020). [Guia d'Ajuts per a dones en situació de violència masclista.](#) Generalitat de Catalunya.
- Delegación del Gobierno para la Violencia de Género (2019). [Guía de Derechos de las mujeres víctimas de violència de género.](#) Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes y Igualdad. [Recurs en diferents idiomes].

RECURSOS DINS LA UNIVERSITAT

- [Observatori per a la Igualtat.](#) Assessorament i informació sobre els mecanismes i recursos disponibles a la UAB per fer front a les situacions d'assetjament i violència masclista.
- [Unitat Psicogènere.](#) Servei d'acollida psicològica i derivació a entitats especialitzades en

violència masclista, gratuït per a tota la comunitat UAB i els seus familiars. Forma part del Servei de Psicologia i Logopèdia.

- [Servei Assistencial de Salut.](#) Atenció primària, urgències mèdiques i atenció psicològica.
- [Servei de Seguretat i Vigilància.](#) Podeu utilitzar aquest telèfon (93 581 25 25) per comunicar incidències de seguretat i emergències.

ENTITATS I SERVEIS

- [Mapa de serveis i oficines d'informació i atenció a dones](#) (Oficines de l'ICD, SIAD i SIE).
- [AADAS.](#) Associació d'Assistència a Dones Agredides Sexualment.
- [No estàs sola.](#) Recursos contra les violències sexuals.
- [Hèlia Dones.](#) Associació de suport a les dones que pateixen violència masclista.
- [SARA.](#) Servei municipal de l'Ajuntament de Barcelona d'atenció, recuperació i acollida en matèria de violència masclista.
- [900 900 120:](#) Línia d'atenció a dones en situació de violència masclista. Gratuït, confidencial i disponible 24 hores els 365 dies de l'any.

SI EN TOQUEN
A UNA
ENS TOQUEN
A TOTES

@CLARA.CORAX

CLARA
CORAX

